

Господине председавајући,

Ваше екселенције,

Даме и господо,

Захваљујем вам што сте сазвали нову седницу Савета безбедности Уједињених нација како бисмо још једном размотрили ситуацију на Косову и Метохији. Драго ми је што је присутан специјални представник Генералног секретара Ламберто Занијер са којим смо недавно имали састанак у Београду.

Сутра је десетогодишњица од НАТО бомбардовања моје земље и зато желим да се осврнем на тај трагични догађај који је започео 24. марта 1999. године, када је без одлуке овог тела Србија бомбардована пуних 78 дана. Током три месеца свакодневног бомбардовања градова и села погинуло је 2500 цивила, међу њима било је 89 деце, док је рањено 12500 људи. Бројке страдалих не обухватају преминуле од леукемије и других малигних обољења изазваних закаснелим дејством бомби са осиромашеним уранијумом.

У 2300 ваздушних удара широм земље срушено је 148 стамбених објеката, 62 моста, оштећено 300 школа, болница и државних институција, као и 176 споменика културе. Уништена је трећина електронских капацитета земље, бомбардоване две рафинерије нафте са тешким еколошким последицама.

Према налазима економских стручњака директна штета од бомбардовања износила је око 30 милијарди долара. Индиректна је и много већа. Колективно смо били оптужени и бомбардовани, како се тада наводило, због протеривања 800.000 Албанаца са

Пише: Борис Тадић
петак, 27 март 2009 00:00

Косова и Метохије. Међутим, на крају тог трагичног рата који је произвео страшне жртве међу свим народима, успостављањем међународне управе једино је више од 200 000 Срба напустило Косово. У извештају Генералног секретара УН Бан Ки Муна наводи се да они ни данас, десет година касније, не могу да се врате у своје домове.

Хтео бих да укажем на још једну нелогичност. Срби су пре десет година кажњени бомбама, а косовски Албанци десет година касније, упркос протеривању Срба и паљењу њихових кућа и цркава, бивају награђени тиме што је више од 50 земаља признало нелегалну независност наше јужне покрајине.

Као што поука трагичне војне кампање из 1999. за Србију јесте да никада више не сме доћи у ситуацију да њени грађани буду кажњавани и убијани, исто тако за свет поука мора бити да цех погрешне политике никада не смеју животима плаћати невини грађани.

Држава Србија принципијелно осуђује сваки ратни злочин уверена да сви кривци морају бити суочени са лицем правде. Наш принципијелни став је да је сваки злочинац особа је са именом и презименом и да колективна кривица народа или државе не може постојати. Недавна пресуда Хашког трибунала конкретним лицима, четворици бивших званичника СР Југославије и једном званичнику Србије, у случају Косова, показала је да не постоји колективна кривица државе Србије и њених грађана. Да ли су казне овим осуђенима примерено високе, могуће је расправљати, нарочито у светлу ослобађајуће пресуде вођи ОВК и бившем косовском премијеру Рамушу Харадинају у чијем процесу су сведоци по тврдњи тадашње тужитељке Хашког трибунала Карле дел Понте чак и физички ликвидирани, али једно је сигурно - за конкретне злочине кажњене су конкретне особе и тиме је још једном скинута анатема са читавог једног народа.

Управо због тога Србија остаје привржена пуној сарадњи с Трибуналом у Хагу и учиниће све да лиши слободе и преда суду двојицу осумњичених, Ратка Младића и Горана Хаџића.

Даме и господо,

Србија је данас, 9. година од Милошевићевог пада европска демократија која никада не угрожава. За Србију је чланство у Европској унији најважнији стратешки циљ. Уз такав

Пише: Борис Тадић
петак, 27 март 2009 00:00

приступ моја земља је један од кључних фактора стабилности у региону и наставиће да се руководи политиком решавања проблема искључиво дијалогом, мирним путем без употребе силе.

Покушај сецесије наше покрајине Косова и Метохије који се догодио 17. фебруара 2008. године, девет година након бомбардовања Србије, сматрамо директним кршењем Повеље Уједињених нација, Хелсиншког завршног акта и Резолуције Савета безбедности 1244 из 1999. године.

Једнострано нелегално проглашење независности Косова од стране привремених институција у Приштини представља покушај распарчавања државе чланице Уједињених нација, против њене воље и без сагласности Савета безбедности. Нажалост, ово је подржано од стране једног броја земаља, пре свега зато што је постојала стална претња насиљем уколико се захтевима за сецесијом не изађе у сусрет.

Дакле, на Косову за Србе ни данас нема безбедности, нема слободе кретања, нема правде, нема струје, воде, нити поштовања основних цивилизацијских норми. Зато желим да нагласим да не могу да се сложим са оптимистичким проценама из Извештаја Генералног секретара јер те тврдње демантује реално стање на терену.

Насиље над Србима из косовског села Шилова који су у зимском периоду данима били без струје јер су доведени у ситуацију да плаћајући рачуне такозваној Републици Косово, индиректно признају ову нелегалну творевину, још један је доказ о ширини притисака који трпе косовски Срби, најугроженија етничка група у данашњој Европи.

У мартовском насиљу 2004. Године скоро 50 000 албанских екстремиста убило 19 људи, ранило 950, а више од четири хиљаде Срба протерало из својих домова. Тада је уништено 900 кућа, спаљено и минерано 35 хришћанских цркава и манастира, међу којима су и споменици културе од непроцењиве вредности за светску културну баштину из 14. и 16. века.

Пет година касније, због организованог паљења наших цркава ни један кривац није у затвору. Зато сам позвао представнике УНМИК-а и ЕУЛЕКС-а да обезбеде да правда

Обраћање Савету безбедности 23. марта 2009.

Пише: Борис Тадић
петак, 27 март 2009 00:00

буде доступна сваком становнику Косова и Метохије, без обзира на етничку или верску припадност. Сваки злочин мора бити истражен и процесуиран, а злочинци се морају наћи пред праведним и непристрасним судом.

Од мисија Уједињених нација и ЕУ очекујемо да успоставе владавину права и обезбеде миран живот у покрајини, уместо да починиоце злочина пуштају на слободу.

Даме и господо,

Навешћу вам нападе на Србе који су се на Косову догодили само у протеклих месец дана.

Две куће српских повратника изгореле су у селу Дрсник код Клине 14. марта, а истог дана пуцано је на кућу Драгољуба Буцевића у селу Љуг код Истока. Буцевић се пре три године вратио у своје село заједно са још 45 Срба, пре тога били су расељени у другим деловима Србије. Потом, 14 лица повређено је у Шилову од стране косовске полиције приликом мирног протеста због искључења струје.

Даме и господо,

Ваше екселенције,

Свима је данас јасно да на Косову, 13 месеци после нелегално једнострано проглашене независности, нема државе.

Заштита људских права је недовољна, о чему очигледно сведочи минимални број Срба и других расељених који су се вратили на Косово.

Пише: Борис Тадић
петак, 27 март 2009 00:00

Србија, као и бројне земље Европске уније, има изузетних проблема због активности албанске мафије на Косову која се бави шверцом наркотика, као и трговином људима и оружјем.

Ми желимо да се обезбеди нормалан живот у покрајини, желимо мир и безбедност свих грађана на Косову. Сигуран сам да и Срби и Албанци могу, без страха и насиља, да живе једни поред других и једни са другима. Зато представници УН-а и EULEX-а морају да испуне свој мандат у потпуности.

На овом месту желим да нагласим да је од изузетне важности за стабилност да УНМИК и EULEX обезбеде кретање демократски изабраним званичницима Републике Србије на целокупном простору Косова. Они не смеју бити заустављани на административној линији од стране приштинских власти јер то дубоко узнемирава српско становништво покрајине.

Ваше екселенције,

Косовски случај, као што је познато, налази се данас пред Међународним судом правде, дакле на правном терену. Највиши судски орган Уједињених нација, Међународни суд правде, даће одговор на питање: “Да ли је једнострано проглашење независности од стране привремених институција самоуправе Косова у сагласности са међународним правом?”.

Сматрам да све чланице УН треба да поштују чињеницу да Међународни суд правде одлучује о овом питању и нико не би смео својим поступцима да прејудицира исход одлуке. Стога никако не би требало охрабривати нова признања тзв. независног Косова. Позивам све државе чланице УН које се до сада нису определиле за признање независности, да наставе да буду уздржане док Међународни суд правде не обави свој посао.

Србија се залаже за нове преговоре јер једино они могу обезбедити праведно, компромисно и обострано прихватљиво решење. Србија никада неће признати независност Косова ни посредно, ни непосредно и наставиће са дипломатском, правном и мирном одбраном свог интегритета.

Ми смо уверени да ће одлука Међународног суда правде бити од изузетне користи за читаву светску организацију јер ће спречити да Косово послужи као крајње опасан преседан у свим деловима света где постоје сецесионистичке тежње.

Даме и господо,

Србија ће наставити да буде поуздан партнер међународној заједници у нашој јужној покрајини, а улога Европске уније је од изузетне важности у изградњи преко потребног институционалног и социјалног ткива Косова и Метохије.

Након чињенице да је Савет безбедности УН прихватио Извештај Генералног секретара УН из новембра 2008, у којем је јасно наведено да ће мандат европске мисије на Косову и Метохији бити у складу са резолуцијом 1244 СБ УН, као и да ће та мисија деловати на статусно неутралан начин под окриљем Уједињених нација, наша партнерска сарадња са EULEX-ом и УНМИК-ом треба да буде настављена ради имплементације новембарског Извештаја Генералног секретара УН, као и његовог плана од шест тачака који предвиђа наставак дијалога са Београдом.

Србија је спремна и чини озбиљне преговарачке напоре ради пуне имплементације овог Плана. Понудили смо конкретна решења за питања правосуђа и заштите наше духовне и историјске баштине на Косову. Спремни смо за наставак разговора на свим нивоима са представницима УН уз подршку EULEX-а, у циљу имплементације Плана од шест тачака под окриљем резолуције 1244 и у складу са међународним правом.

Кључни услов за наше прихватање реконфигурације међународног присуства одувек је био јасно преузимање обавезе од стране Европске уније, потврђене од стране Савета безбедности, да ће бити статусно неутрална и да ће у потпуности деловати под окриљем Уједињених нација, у складу са Резолуцијом 1244.

Даме и господо,

Пише: Борис Тадић
петак, 27 март 2009 00:00

Драго ми је што су ови разумни захтеви испуњени. Прецизно формулисан текст извештаја Генералног секретара усвојен у Савету безбедности новембра 2008, а потврђен и најновијим извештајем,

дефинише статусну неутралност EULEX-овог ангажмана, што је гаранција да ниједан део мандата те мисије не може бити заснован на Ахтисаријевом плану за косовску независност, јер тај план Република Србија је одбила, а Савет безбедности УН никада га није одобрио.

Ипак, врло је значајно да ће до примене Плана о шест тачака – као и до пуног распоређивања EULEX-а, упркос присутним проблемима доћи. И да ће се то одвијати у договору са свим релевантним чиниоцима, међу којима је пре свих - Република Србија.

Позивам приштинске власти да се не супротстављају вољи међународне заједнице нити обавезујућој решености Савета безбедности УН. Република Србија је спремна да у потпуности сарађује са мисијом EULEX на територији наше покрајине и пошто је њена мисија под окриљем Уједињених нација потврђена, EULEX је добродошао на Косово и Метохију.

Желим да поновим да је за нас од изузетног значаја да УНМИК настави свој посао, да буде у пуној мери присутан на територији Косова, уз несмањено финансирање мисије, јер без УНМИК-а није могуће у потпуности испунити одредбе Резолуције 1244, нити План од шест тачака Бан Ки Муна. Посебно желим да истакнем УНМИК-ову дужност да буде у приштинској делегацији на свим међународним и регионалним скуповима где она може да наступа само под именом УНМИК/Косово.

Србија ће у пуној мери сарађивати са УНМИК-ом и EULEX-ом и доприносити стабилности наше јужне покрајине.

По речима Генералног секретара Бан Ки Муна УНМИК треба да “настави да игра кључну улогу у одржавању мира и стабилности на терену”, а Србија ће бити фактор мира и стабилности, партнер међународној заједници у проналажењу одрживог решења и земља која своју будућност има

Обраћање Савету безбедности 23. марта 2009.

Пише: Борис Тадић
петак, 27 март 2009 00:00

у Европској унији.

Хвала вам на пажњи.